

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA REGISTRE GENERAL
01/02/2010
EIXIDA NUM. 02641.....

Conselleria d'Educació
D. G. d'Ordenació i Centres Docents
Ilmo. Sr.
Av. Campanar, 32
VALENCIA - 46015

=====
Ref. queixa núm. 092324
=====

Il·lm. Sr.,

Vam rebre en esta institució un escrit de queixa, signat per la Sra. (...), el Sr. (...), i la Sra. (...), que va estar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment exposaven els fets i les consideracions següents:

- Que el CP Sant Joan Bosco de Cocentaina té divuit unitats: sis d'educació infantil i dotze d'educació primària, ubicades en dos edificis separats per una distància de 800 metres.
 - ?? Bosco I. Situat al carrer Alcalde Reig, núm. 6, de Cocentaina, on s'impartix l'ensenyament de 2n cicle d'infantil i 1r cicle de primària amb dues línies: PEV i PIP, el que fa un total de 10 unitats.
 - ?? Bosco II. Situat al carrer Just Santsalvador, núm. 1, de Cocentaina on s'impartix l'ensenyament de 2n i 3r cicle de primària amb dues línies, PEV i PIP, el que fa un total de 8 unitats.
- Que cap dels dos edificis està adequat a la LOGSE, ja que en ambdós hi ha manca d' espais tan importants per portar endavant el currículum com ara les aules de música, informàtica, biblioteca, suport, ... i també dependències complementàries com són el despatx de direcció, secretaria, equips docents, sala de professors, espai reunió de l'AMPA o menjador per poder atendre la gran demanda de comensals, entre d'altres.
- Que tots dos edificis es troben en bon estat de conservació, però malgrat açò, les mancanes d'espai, la situació dels dos edificis separats per 800 m i travessats per la N-340 i la manca d'adequació a la llei vigent representen una

gran problemàtica per a tota la comunitat educativa. Estos edificis, que estaven destinats a acollir 8 unitats d'EGB cadascun, no han tingut cap adequació a les necessitats reals dels alumnes malgrat que “estem sol·licitant la seua unificació des de fa més de setze anys”.

- Que les mancances del centre són les següents:
 - ?? “La **manca d'espais** es veu duplicada per la divisió en dos edificis. Si ja no s'hi contempla l'existència d'espais **per a les accions individuals** que han de portar especialistes com Educació Musical, Pedagogia Terapèutica, Audició i Llenguatge i Psicòleg el problema augmenta en haver de disposar d'aquests llocs en tots dos edificis.
 - ?? La **confecció d'horaris i la distribució del professorat especialista** que s'ha de desplaçar d'un centre a l'altre dificulta la rendibilització dels recursos humans.
 - ?? Les **reunions intercicles, claustres i comissions** són de més difícil organització i planificació.
 - ?? Les **activitats** destinades a augmentar la cohesió entre **alumnes de diferents cicles**: intercanvi d'experiències entre l'alumnat, visita d'exposició de treballs realitzats per altres nivells, que en un sol edifici serien habituals ací son quasi impracticables.
 - ?? El greu inconvenient per als **parees que acompanyen els fills a escola** o a l'hora de deixar-los i arregar-los.
 - ?? També l'**educador ha d'anar d'un edifici a l'altre diàriament varies vegades** per atendre els xiquets/es que té assignats, esta situació comporta la pèrdua de temps a l'hora d'aplicar els continguts programats inclosos en la intervenció de l'educador. A més hem de tenir en compte que l'absència en l'altre edifici implica que altres professionals i/o tutors hagen d'assolir tasques d'educadors.
 - ?? **El desplaçament diari** que havien de fer els xiquets del Bosco II per tal d'acudir **al menjador** que es trobava a l'edifici Bosco I travessant part del nucli urbà on discorre la carretera nacional N-340 el resolguérem l'any 2006/2007, amb l'ajuda de l'Ajuntament, obrint un altre menjador al Bosco II agreujant els problemes tant organitzatius com econòmics.”
- Que la separació en dos edificis tan allunyats comporta despeses dobles en telèfon, aparells de reprografia, audiovisuals, monitors, pinxes ... En canvi rebem els mateixos ingressos per a despeses de funcionament que si estiguérem en un sol edifici.
- Que els problemes de seguretat també els preocupen i per això han elaborat el pla d'autoprotecció seguint les normes dels manuals d'autoprotecció remesos. Però altres aspectes escapen a les seues possibilitats.
-

- Que en ambdós edificis el pis superior té només una escala d'eixida, “si aquesta escala quedarà bloquejada no hi ha altre element complementari o alternatiu per on evacuar la planta.”
- Que la seguretat d'altres elements com els poms de les portes que no complixen la normativa establerta, les portes al Bosco II.
- Que l'edifici i instal·lacions del centre estan defensades per una feble i accessible tanca que per culpa de l'oxidació ha de ser reparada tots els anys i que permet l'accés lliure de tots aquell que volen realitzar actes vandàlics els caps de setmana, trobant a l'endemà restes i deixalles de tota mena.
- Que és molt el perill que suposava el trajecte que tots els dies havien de realitzar els alumnes del Bosco II que es quedaven al menjador, encara que estaven acompanyats en tot moment pels mestres de l'escola que, voluntàriament, assumiren aquesta tasca.
- Que per a poder tenir els centres vigilats per les vesprades, la directora, a l'edifici del Bosco II i la cap d'estudis al Bosco I, han de realitzar les tasques de conserge, ja que sols els tenim a mitja jornada i això és així des de l'any 2008/09. Fins eixe moment sols el teníem a mitja jornada al Bosco I.
- Que la higiene és un altre punt flux no imputable al mal ús que fa el personal ni a la manca de neteja, sinó a la infraestructura, i que:

“(…) al Bosco I no hem tingut aigua calenta, malgrat tenir infantils de 3 anys i alumnes amb NEE que no controlen esfínters fins aquest any, en el qual l'Ajuntament i nosaltres cansats d'esperar la unificació, hem decidit arreglar els serveis que tenen més de 20 anys.

No podem seguir el programa d'hàbits d'higiene una vegada finalitzades les sessions d'educació física i psicomotricitat per no tenir els serveis que cal.

El soterrani on hem de guardar els productes de neteja està fora del centre, amb un accés un poc dificultós.

Al Bosco II existeix un semisoterrani impossible de tancar (allí es va instal·lar el grup elèctric que porta el gasoil de la calefacció a les bombes), on hi desemboca sense canonada un albelló d'emergència dels serveis.”

- Que tenen escolaritzat un alumne amb paràlisi cerebral que es desplaça amb cadira de rodes i, a l'edifici del Bosco II sols hi havia una rampa per poder accedir a la planta baixa però no hi podia circular lliurement, ni tindre els mateixos serveis que els seus companys, fins que l'ajuntament l'any 2006/2007 va col·locar un elevador i, tampoc poden accedir a la pista múltiple o al gimnàs, el que comporta un entrebanc per a la seua integració dins l'escola ja que no poden desenvolupar amb dignitat les activitats que els seus companys/es realitzen, i els serveis no estan adaptats, per la qual cosa mentre es realitza la muda la resta d'alumnes no els poden utilitzar.

- Que les persianes estan en mol mal estat ja que tots els anys ha de venir personal de l'ajuntament a fer més d'una dotzena de reparacions a causa de la fragilitat dels components plàstics envellits pels anys, i el mateix consistori fa dos anys comença a canviar les persianes i "quan el personal de Conselleria vingué a veure els terrenys digué que pararen, ja que tot s'havia de canviar."
- Que, a més a més, les finestres són corredisses d'alumini de baixa qualitat i sense vidres amb cambra, el que comporta una manca d'aïllament del vent i fred en els mesos d'hivern.
- Que en el seu moment el centre va demanar la creació d'una plaça de fisioteràpia al centre per atendre les necessitats dels xiquets/es i de la comarca per a evitar desplaçaments a Alcoi on actualment assistixen.
- Que l'aula on es va habilitar el menjador del Bosco I era la sala de reunions del professorat i, per la demanda de comensals que ha anat augmentat:

“(...) hem hagut de canviar una tutoria amb espai adequat per a desenvolupar la tasca docent tal i com creiem que es mereixen els alumnes, per la sala dels ordinadors, eixa ara és una aula amb menys espai i la sala de professors ara és l'aula d'informàtica. Ens hem fet especialistes en trasllats.”
- Que al Bosco II “hem suprimit l'aula d'Anglès. La mestra ha d'anar aula per aula amb el carro del televisor i DVD.”
- Que per tot el que hem esmentat més amunt, considerem prioritari i racional que la Conselleria encete amb caràcter d'urgència el procés per a la unificació i adequació del centre en un sol edifici als terrenys pròxims al Bosco II que en el seu dia adquirí l'ajuntament per a esta finalitat.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i en vam donar trasllat de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la llei esmentada, a fi de contrastar les al·legacions formulades pels interessats i per demanar que ens remetera informació suficient sobre la realitat d'aquelles i de la resta de circumstàncies concurrents en este supòsit, i que fera extensiu el seu informe a concretar les previsions existents a este efecte.

La Direcció General d'Ordenació i Centres Docents va informar el següent:

- “(...) 1. Les deficiències de les instal·lacions del col·legi públic de referència ja estan arreglades en els informes tècnics emesos en el seu dia.
2. Com a conseqüència, les obres d'adequació/ampliació van ser incloses en la Programació, havent-se firmat el corresponent programa de necessitats.
3. Al dia d'avui, realitzades les oportunes comprovacions amb CIEGSA, empresa que gestionarà l'execució de les corresponents obres, l'expedient està en fase de projecte bàsic aprovat. (...)”

Els interessats, a qui vam donar trasllat de la comunicació rebuda, no van formular cap al·legació, i per això passem a resoldre l'expedient amb les dades que hi consten. En este sentit, li demanem que considere els arguments que seguidament li exposem i que contribuïxen a fonamentar la resolució amb què concloem, tot i que la qüestió plantejada es troba en vies de solució:

La progressiva incorporació dels menors al sistema educatiu constituïx un èxit de les societats occidentals, que ha culminat, a la fi del segle passat, amb l'extensió quasi total del dret a l'educació a tots els xiquets i les xiquetes immersos en el tram definit com d'escolarització obligatòria. L'accés a la informació, la cultura i la formació, juntament amb la possibilitat d'adquisició de valors compartits de contingut ètic i cívic, estan en la base de les finalitats educatives de les societats modernes. Precisament per això, l'obligatorietat i la gratuïtat de l'educació bàsica constituïxen un dels puntals dels actuals estats del benestar a Europa i s'han incorporat al patrimoni cultural comú, i es consideren un dels elements més transformadors de les nostres societats.

Esta extensió del dret a l'educació a tots els menors compresos en un tram d'edat ben definit ha determinat que els problemes del sistema educatiu no es concentren ja tant en la tasca d'universalitzar l'educació bàsica, sinó més aviat en la tasca de millorar la qualitat de l'educació oferida a l'alumnat, i amb això aconseguir assolir les màximes quotes possibles de poder qualificador del sistema educatiu.

Entre els molts factors que han de coadjuvar a la consecució d'una educació de qualitat, resulta innegable el paper d'evident protagonisme que han de jugar les instal·lacions escolars quant a àmbit material en què ha de produir-se el desenvolupament de la funció docent, en posar a disposició de la comunitat educativa els recursos materials necessaris perquè es desenvolupe correctament. Tal com esta institució ha declarat en reiterades i contínues recomanacions, una educació de qualitat exigix –en primer lloc- que els centres docents disposen dels equipaments necessaris d'acord amb les seues característiques i circumstàncies específiques. Des d'este punt de vista, correspon a les diverses administracions implicades en l'organització i programació de l'activitat escolar garantir a tothom l'accés, en condicions d'igualtat real i efectiva, a un ensenyament de qualitat i disposar els recursos necessaris que permeten als centres escolars satisfer les necessitats educatives dels seus alumnes, fixades per les disposicions legals actualment vigents. No pot obviar-se, en este sentit, que la posada en marxa d'accions educatives que afavorisquen la formació integral dels alumnes i el seu èxit passa, sovint, per dotar adequadament els centres amb els materials necessaris (biblioteca, aules de suport, aules d'informàtica, gimnàs, etc.).

La necessitat anteriorment al·ludida de promoure, a través de les instal·lacions escolars, la qualitat de l'educació, imposa la conclusió que si bé és legítim el recurs a l'escolarització dels alumnes en centres educatius integrats, totalment o parcialment, per mòduls prefabricats, perquè esta constituïx una solució a la qual l'administració hauria de recórrer tan sols amb caràcter residual i, en tot cas, provisional, fins que s'adopten les mesures oportunes que permeten

l'escolarització dels menors estudiants en centres dotats d'instal·lacions definitives, atesa la manifesta incapacitat de les estructures prefabricades o deficientes absolutament com en el cas que ens ocupa per a assegurar les condicions bàsiques idònies que promouen l'adequada satisfacció del dret a l'educació de qualitat.

L'educació que s'oferix als alumnes matriculats en el CEIP Sant Joan Bosco de Cocentaina, en este sentit, és una educació que, d'acord amb la pròpia normativa vigent a este efecte, no és susceptible d'assolir el nivell de qualitat previst, en no haver-se posat a disposició del correcte desenvolupament de la funció docent aquelles infraestructures que la pròpia legislació considera mínimes per a assegurar una educació de qualitat; dret a una educació de qualitat de la qual són titulars, no ho oblidem, tots els menors de la nostra Comunitat.

Una educació de qualitat imposa a l'Administració educativa l'obligació que els centres docents estiguen dotats del personal i dels recursos educatius i materials necessaris, i que els edificis escolars reunisquen els requisits mínims previstos en la legislació vigent, i d'ací deriva l'obligació pública d'adequar-los a les previsions legals que garantisquen la satisfacció del dret de tothom a una educació de qualitat en termes d'igualtat efectiva; una adequació que òbviament no s'ha produït en el CEIP Sant Joan Bosco de Cocentaina, les instal·lacions del qual, ideades per a acollir vuit unitats de l'antiga EGB, no han estat adaptades a les necessitats i previsions previstes amb caràcter general en la LOGSE.

No se li escapa, a esta institució, que la posada en marxa de la reforma educativa que s'està duent a terme aprofitant les infraestructures existents per a adaptar els espais escolars comporta l'adaptació d'estos al sistema educatiu implantat per la LOGSE, i comprén que hi haja etapes de provisionalitat, però estes etapes no poden allargar-se indefinidament, ja que això perjudica la qualitat de l'ensenyament de l'alumnat que ha de suportar-les, i el col·loca en una situació de desigualtat respecte de la resta d'alumnes, i és per això que si els tràmits no són àgils es corre el risc que passen fins i tot tota l'etapa educativa obligatòria en situació de provisionalitat.

La implantació de la LOGSE exigeix que els centres docents disposen dels equipaments necessaris de conformitat amb les seues característiques específiques, i l'Administració valenciana, en la mesura en què té atribuïdes totes les competències per a la regulació i administració de l'ensenyament en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, està obligada a garantir a tothom l'accés en condicions d'igualtat real i efectiva a un ensenyament de qualitat i a disposar els recursos necessaris que permeten adaptar la xarxa de centres a les necessitats fixades per la llei i vetlar perquè no es prolonguen en el temps les etapes de provisionalitat, i a garantir que tots els centres, i entre estos el CEIP Sant Joan Bosco de Cocentaina, en tot cas, i de conformitat amb l'art. 58 de la LOGSE, estiguen dotats dels recursos educatius, materials i humans necessaris.

Ara bé, la conversió del que hauria de ser una situació excepcional i transitòria en un estat de coses que es prolonga durant anys és una circumstància que no pot rebre per part d'esta institució la consideració d'una actuació pública regular.

La situació denunciada en la present queixa per (...) sobre les deficients instal·lacions del CEIP esmentat i que la mateixa Administració educativa reconeix, ha de ser posada de manifest per esta institució, ja que no es tracta de censurar l'incompliment per part de l'Administració de les condicions ideals o màximament idònies per a un desenvolupament adequat de l'activitat docent, sinó per contra, la infracció de deures que li són, simplement, bàsics.

De conformitat amb tot el que hem dit més amunt i amb el que hi ha previst en l'art. 29 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, formulem a la Conselleria d'Educació la RECOMANACIÓ que, en l'àmbit de les seues competències, adopte totes les mesures organitzatives i pressupostàries que siguen necessàries per a adaptar les instal·lacions del CEIP Sant Joan Bosco de Cocentaina als requisits exigits en la LOGSE i que mentrestant desplegue les actuacions necessàries per a pal·liar les deficiències observades en les seues instal·lacions.

Li agraiem que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste si accepta o no la recomanació que li fem o, si s'escau, les raons que considere per a no acceptar-la.

Perquè en prenga coneixement, li fem saber, igualment, que a partir de la setmana següent a la data en què s'ha dictat esta resolució, la inserirem en la pàgina web de la institució.

Atentament,

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana